

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я МОЗ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ
БАТУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ШОТА РУСТАВЕЛІ (ГРУЗІЯ)
РИЗЬКИЙ ПІВНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ЛАТВІЯ)
БАЛТІЙСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ (ЛАТВІЯ)
WORLD ASSOCIATION FOR POSITIVE AND TRANSCULTURAL PSYCHOTHERAPY
(НІМЕЧЧИНА)
DARE INNOVATIONS (УГОРЩИНА)
КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ПЕТРИЧЕЙКА
ХАШДЕУ (МОЛДОВА)
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г. С. КОСТЮКА НАПН УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА
ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

III МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«СУЧАСНІ НАПРЯМИ ЗМІН В УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я: МОДЕРНІЗАЦІЯ, ЯКІСТЬ, ПСИХОЛОГІЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ»

28 травня 2026 року
м. Одеса, Україна

Львів – Торунь
Liha-Pres
2026

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Шнайдер Станіслав Аркадійович – в.о. ректора Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент НАМН України, заслужений діяч науки і техніки України;
Запорожан Валерій Миколайович – голова Вченої Ради Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, академік НАМН України;
Орабіна Тетяна Миколаївна – заступник генерального директора Центру громадського здоров'я МОЗ України, асистент кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, PhD;
Марічерета Валерія Геннадіївна – перший проректор Одеського національного медичного університету, голова групи експертів МОЗ за напрямом «Акушерство та гінекологія» – експерт-консультант Міністра охорони здоров'я України, доктор медичних наук, професор, академік НАМН вищої освіти України;
Дідманідзе Ібраїм – керівник Центру мов та інформаційних технологій факультету освіти Батумського державного університету імені Шота Руставелі (Грузія);
Дьяков Роман – президент правління Ризького північного університету, доктор технічних наук, професор, академік (Латвія);
Волков Владислав – ректор Балтійської міжнародної академії, доктор суспільних наук, доцент (Латвія);
Марошвельді Дора – засновниця та генеральна директорка DARE Innovations;
Врабіс Сільвія – кафедра історії та теорії освіти факультету гуманітарних та педагогічних наук Державного університету «Богдан Петричейку Хашідеу», доктор психологічних наук (Молдова);
Бориц Вікторія Ігорівна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, доктор економічних наук, професор;
Наконечний Олександр Григорович – президент Академії наук вищої школи України, доктор фізико-математичних наук, професор, академік Національної академії наук України;
Труніна Ірина Михайлівна – завідувач кафедри менеджменту і маркетингу Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, доктор економічних наук, професор;
Векшовець Тетяна Андріївна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, директор ННЦ «Бізнес-школа НМУ імені О. О. Богомольця», доктор медичних наук, професор;
Рудінська Олена Володимирівна – завідувач кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент;
Храпкіна Валентина Валентинівна – професор кафедри менеджменту, маркетингу та підприємництва Національного університету «Києво-Могилянська академія», доктор економічних наук, професор;
Бабієнко Володимир Володимирович – завідувач кафедри гігієни, медичної екології та громадського здоров'я Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;
Опря Євген Васильович – завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;
Литвиненко Ольга Дмитрівна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, доктор психологічних наук, професор;
Сердюк Людмила Захарівна – головний науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П. Р. Чамати Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, доктор психологічних наук, професор;
Халік Олена Олександрівна – завідувач кафедри психології Університету Короля Данила, кандидат психологічних наук, доцент;
Кусик Наталія Львівна – начальник навчально-методичного відділу, доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент.

С 91 **Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, психологія та комунікація:** Міжнародна наукова конференція. За заг. ред. проф. В. Г. Марічерета, 28 травня 2026 року, м. Одеса. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2026. 452 с.
ISBN 978-966-397-640-2

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників Міжнародної наукової конференції «Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація» у м. Одесі 31 травня 2024 року у Одеському національному медичному університеті.

Збірник зібраний науковими фахівцями Одеського національного медичного університету і розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти.

УДК 351.77-048.35(062.552)

© Одеський національний медичний університет, 2026
ISBN 978-966-397-640-2
© Українсько-польське наукове видавництво
«Liha-Pres», 2026

Вплив алгоритмів короткого відеоконтенту як популяційного фактора ризику когнітивних порушень та СДУГ серед молоді: виклики для системи громадського здоров'я	
Єрмоласва Анастасія Дмитрівна, Рожнова Анастасія Михайлівна	216
Повсякденна рухова активність і самоконтроль як інструменти зниження кардіометаболічних ризиків: можливості реабілітаційної медицини та громадського здоров'я	
Кіціс Анна Геннадіївна	219
Сучасний стан та стратегічні орієнтири розвитку системи громадського здоров'я України в умовах комплексних викликів	
Князькова Валентина Яківна, Криленко Володимир Ігорович	223
Рациональне харчування студентської молоді як проблема громадського здоров'я	
Костюк Володимир Сергійович, Рожнова Анастасія Михайлівна	226
Психологія здоров'язберігаючої поведінки дорослої особистості	
Макарова Ольга Костянтинівна	230
Вакцинопрофілактика в умовах інформаційної недовіри	
Малик Світлана Леонідівна, Медражевська Яна Афанасіївна, Фік Леся Олександрівна	235
Поширеність порушень харчової поведінки серед студентської молоді як проблема громадського здоров'я	
Мерецька Анастасія Максимівна, Рожнова Анастасія Михайлівна	239
Ожиріння у дітей як складна медико-соціальна проблема громадського здоров'я: детермінанти, наслідки та стратегії профілактики	
Мкртичян Влада Арменівна, Рожнова Анастасія Михайлівна	241
Ультраоброблені продукти харчування як фактор ризику хронічних неінфекційних захворювань: виклики для громадського здоров'я	
Новікова Марія Олександрівна, Рожнова Анастасія Михайлівна	244
Роль вивчення генетики у підготовці бакалаврів терапії та реабілітації	
Панчук Ольга Володимирівна, Костильов Олександр Васильович, Романенко Олександр Вікторович	247
Перспективи використання штучного інтелекту в системі громадського здоров'я	
Першегуба Ярослав Володимирович, Якубінський Максим Вячеславович, Хоменко Ірина Михайлівна	249
Покоління хронічного стресу: вплив воєнних умов на показники громадського здоров'я в Україні	
Рожнова Анастасія Михайлівна, Сініцина Марія Олександрівна	254

11. Giri P., Jha A., Katole A. Role of artificial intelligence in public health. *International Journal Of Community Medicine And Public Health*, 2025. 12(7), 3383–3388. <https://doi.org/10.18203/2394-6040.ijcmph.20252146>

12. What role does AI play in healthcare? 2025 The Workforce Development Trust. URL: https://www.skillsforhealth.org.uk/article/what-role-does-ai-play-in-healthcare/?gad_source=1&gad_campaignid=23236899010&gbraid=0AAAAADSALUGcTb9aDFFYcU4HX38OKiZoi&gclid=EAIaIQobChMImqChp-73kwMVWhqiAx1AUiMkEAAYASAAEgJNBfD_BwE (дата звернення: 19.04.2026).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-640-2-67>

ПОКОЛІННЯ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ: ВПЛИВ ВОЄННИХ УМОВ НА ПОКАЗНИКИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Рожнова Анастасія Михайлівна

*старший викладач кафедри гігієни, медичної екології
та громадського здоров'я
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Сініцина Марія Олександрівна

*здобувач вищої освіти
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Повномасштабна війна в Україні спричинила суттєві зміни у структурі громадського здоров'я населення. Тривалий психоемоційний стрес, вимушене переміщення населення, руйнування медичної інфраструктури, економічна нестабільність та погіршення соціальних умов стали потужними детермінантами зростання рівня захворюваності та погіршення якості життя населення [1, с. 12].

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, у країнах, що перебувають у стані воєнного конфлікту, ризик розвитку психічних розладів зростає більш ніж у 2–3 рази [2, с. 4]. В Україні відзначається значне збільшення поширеності тривожних розладів, депресивних станів, посттравматичного стресового розладу, порушень сну та

психосоматичних захворювань. Особливо вразливими групами є діти, підлітки, внутрішньо переміщені особи та медичні працівники [3, с. 25].

Хронічний стрес впливає не лише на психічне, а й на соматичне здоров'я. Підвищення рівня кортизолу та тривала активація симпато-адреналової системи призводять до зростання частоти серцево-судинних захворювань, артеріальної гіпертензії, ожиріння, цукрового діабету II типу та імунних порушень [4, с. 18]. Крім того, у населення спостерігається погіршення харчової поведінки, збільшення споживання ультраоброблених продуктів та порушення режиму харчування, що негативно позначається на метаболічному здоров'ї [5, с. 41].

Суттєвою проблемою сучасного громадського здоров'я є формування так званого «покоління хронічного стресу». У дітей та підлітків війна супроводжується змінами психоемоційного розвитку, труднощами соціалізації, зниженням когнітивних функцій та порушеннями адаптаційних механізмів [6, с. 73]. За результатами міжнародних досліджень, тривалий вплив стресових факторів у дитячому віці асоціюється з підвищеним ризиком розвитку хронічних неінфекційних захворювань у дорослому віці [7, с. 91].

Окрему увагу слід приділити навантаженню на систему охорони здоров'я. В умовах війни спостерігається дефіцит медичних кадрів, порушення доступу до профілактичної допомоги, зниження рівня вакцинації населення та погіршення епідеміологічного нагляду [8, с. 52]. Це створює ризики зростання інфекційної захворюваності та ускладнює реалізацію програм громадського здоров'я.

Одним із пріоритетних напрямів післявоєнного відновлення України має стати розбудова системи психічного здоров'я та впровадження комплексних профілактичних програм. Важливими складовими є розвиток психологічної підтримки населення, популяризація здорового способу життя, формування стресостійкості, впровадження програм здорового харчування та посилення міжсекторальної співпраці у сфері громадського здоров'я [9, с. 14].

Таким чином, війна стала не лише гуманітарною та соціальною кризою, але й потужним фактором трансформації громадського здоров'я. Наслідки хронічного стресу можуть мати довготривалий вплив на демографічні показники, структуру захворюваності та якість життя населення України, що визначає необхідність розробки нових стратегій профілактики та відновлення здоров'я населення.

Література:

1. Грузева Т.С., Іншакова Г.В. Громадське здоров'я в умовах воєнного стану в Україні. *Україна. Здоров'я нації*. 2023. № 3. С. 10–15.

2. World Health Organization Mental health and forced displacement. Geneva : WHO, 2023. 28 p.
3. Patel V., Saxena S., Lund C. et al. The Lancet Commission on global mental health and sustainable development. *The Lancet*. 2018. Vol. 392. P. 1553–1598.
4. McEwen B.S. Protective and damaging effects of stress mediators. *New England Journal of Medicine*. 1998. Vol. 338. P. 171–179.
5. Di Renzo L., Gualtieri P., Pivari F. et al. Eating habits and lifestyle changes during COVID-19 lockdown. *Journal of Translational Medicine*. 2020. Vol. 18. P. 229–240.
6. UNICEF Ukraine. The impact of war on children's mental health in Ukraine. Kyiv, 2024. 35 p.
7. Felitti V.J., Anda R.F., Nordenberg D. et al. Relationship of childhood abuse and household dysfunction to many of the leading causes of death in adults. *American Journal of Preventive Medicine*. 1998. Vol. 14. P. 245–258.
8. Ministry of Health of Ukraine Стан системи охорони здоров'я України в умовах війни : аналітичний звіт. Київ, 2024. 64 с.
9. World Health Organization Ukraine emergency situation reports. Geneva : WHO, 2024. 22 p.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-640-2-68>

ПОРУШЕННЯ ХАРЧУВАННЯ ДІТЕЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ЯК ПРОБЛЕМА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Рожнова Анастасія Михайлівна

старший викладач кафедри гігієни, медичної екології

та громадського здоров'я

Одеський національний медичний університет

м. Одеса, Україна

Стоянова Альона Петрівна

здобувач вищої освіти

Одеський національний медичний університет

м. Одеса, Україна

Рациональне харчування дітей є одним із ключових факторів формування здоров'я населення та важливою складовою системи громадського здоров'я. В умовах воєнного стану в Україні проблема